

Opis źródła:

Poniższe źródło to fragment budżetu Księstwa Warszawskiego na rok finansowy 1812/1813. Zawarto w nim wydatki kraju w złotych polskich wraz z ich wyszczególnieniem. Łączna suma zakładanych przychodów w powyższym roku rozliczeniowym wynosiła 60 545 029zł 2 gr, a dochód faktyczny wyniósł 42 704 029 zł 2 gr.

Miejsca wydania:

Warszawa 1812

Miejsce przechowywania źródła:

Rękopis budżetu na rok finansowy 1812/1813:

Hauptstadtarchiv Dresden, b. 10026, Geheimes Kabinett, Loc. 03521/09, s. 53 oraz Archives Diplomatiques du Ministère des Affaires Étrangères à Paris, Correspondance Pologne 329, L. Bignon do H. Mareta, 4 lutego 1812 z Warszawy, s. 189.

Wydatki:

	Charakter wydatków:	Ich wysokość w polskich złotych
1	Jego Królewska Wysokość Król	3 500 000
2	Senat wraz z izbą poselską	337 000
3	Rada Stanu, Rada Ministrów i Sąd Kasacyjny	472 460
4	Główna Izba Obrachunkowa	183 900
5	Ministerstwo Sprawiedliwości	3 008 130
6	[Ministerstwo] Stosunków Zagranicznych*	200 000
7	[Ministerstwo] Spraw Wewnętrznych i sprawy kultu religijnego	6 542 354, 12 gr
8	[Ministerstwo] Wojny	40 387 534, 22 gr
9	[Ministerstwo] Przychodów i Skarbu	3 939 832, 18 gr
10	Dyrekcja Domen i Lasów Państwowych	2 613 239, 8 gr
11	[Ministerstwo] Policji	347 100
12	[Minister] Sekretarz Stanu	124 260
13	Edukacja publiczna	1 000 000
14	Centralna Komisja Likwidacyjna i komisje likwidacyjne	57 000
15	Dla miasta Warszawa, odszkodowanie za koszty, jakie ponosi z powodu przywilejów dla Żydów	300 000
16	Odsetki od długu publicznego	216 735, 24 gr
17	Odsetki i koszty zabezpieczenia pożyczki paryskiej	3 030 405, 14 gr
18	Wydatki nadzwyczajne	2 000 000
	Razem:	68 259 952, 9 gr

* W Księstwie Warszawskim nie było Ministerstwa Spraw Zagranicznych. Uwzględniona w budżecie pozycja (z oryginału w j. francuskim: „relations extérieures” odnosi się do kosztów utrzymania ambasadorów francuskich w Warszawie).

Słowniczek pojęć:

Rok finansowy w Księstwie Warszawskim trwał od 1 czerwca do 31 maja kolejnego roku

Pytania do źródła:

Pytania dla uczniów szkoły średniej (poziom podstawowy):

1. Ile wynosił zakładany deficyt na rok finansowy 1812/1813? Czy to dużo, biorąc pod uwagę dochody Księstwa Warszawskiego w tym okresie?
2. Na co wydawano najwięcej środków z budżetu? Wskaż konkretną pozycję.
3. Jak ocenisz stosunek wydatków na utrzymanie króla do wydatków na utrzymanie parlamentu?
4. Co na podstawie powyższej tabeli można powiedzieć na temat pomocy finansowej od Francji dla Księstwa Warszawskiego?

Pytania dla uczniów szkoły średniej (poziom rozszerzony):

1. Z czym związane były bardzo wysokie wydatki na wojsko w 1812 roku?
2. Korzystając z powyższej tabeli oraz wiedzy pozaźródłowej wymień trzy czynniki mające wpływ na zadłużenie skarbu Księstwa Warszawskiego.
3. Korzystając z wiedzy pozaźródłowej odpowiedz: dlaczego w Księstwie Warszawskim nie było Ministerstwa Spraw Zagranicznych?

Wskazówki:

Poszukując odpowiedzi na niektóre z pytań zwróć uwagę na sytuację polityczną, w jakiej znalazła się Francja a wraz z nią Księstwo Warszawskie w 1812 roku. Pamiętaj również o tym, że w tym czasie na 1 zł składało się 30 gr.

Literatura pomocnicza:

Grochulska B., *Księstwo Warszawskie*, Warszawa 1966.

Czubaty J., *Księstwo Warszawskie (1807-1815)*, Warszawa 2011.

Imię i nazwisko osoby opracowującej rekord: Dominika Rychel-Mantur